

CZ.1.07/1.5.00/34.0641
VY_32_INOVACE_SZ.1.10

Ročník: **ZD – 1**

Tematická oblast: **Stroje a zařízení**

Tematický okruh: **Elektrická zařízení**

Téma: **4 / 5 Přezkoušení z T – 4**

Zpracoval: **Robert Sventek**

Datum vytvoření: **18.8.2012**

Anotace: Zpracovaný materiál slouží k přezkoušení žáků z T – 4 a následně podání správných odpovědí. Žákům je postupně dle jejich možností vnímání a specifickým podmínkám výuky předložen studijní materiál ulehčující způsob přezkoušení a opakování probíraného okruhu.

Použité zdroje: Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005, ISBN: 80-7320-079-1

1) Otázky k přezkoušení

- 1.) Jaké označení má elektrické napětí a jaká je jeho jednotka?
- 2.) Jaké označení má elektrický proud a jaká je jeho jednotka?
- 3.) Jak rozdělujeme napětí? Jsou to čtyři druhy.
- 4.) Jaké znáš druhy elektráren?
- 5.) Jakým způsobem pracuje vodní elektrárna?
- 6.) Kde se používají stroje na stejnosměrný proud?
- 7.) Kde se používají stroje na střídavý proud?
- 8.) Jakým způsobem musí být proveden rozvod elektrické energie na staveništi?
- 9.) Jaké jsou bezpečnostní předpisy elektrických zařízení?

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.

Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005, ISBN: 80-7320-079-1

2) Správné odpovědi

1.) Jaké označení má elektrické napětí a jaká je jeho jednotka?

Elektrické napětí - označení **U**, jednotka napětí **V** (volt)

2.) Jaké označení má elektrický proud a jaká je jeho jednotka?

Elektrický proud – označení **I**, jednotka elektrického proudu **A** (ampér)

3.) Jak rozdělujeme napětí? Jsou to čtyři druhy.

Rozeznáváme čtyři druhy napětí:

- 1) malé napětí (mn) - do 50 V. Bezpečnostní je do 24 V (autoopravny, kapesní baterka)
- 2) nízké napětí (nn) - 230 V a 400 V (doma zásuvky 230 V, firmy na velké stroje 400 V)
- 3) vysoké napětí (vn) - od 1 kV do 52 kV (pro vlaky, rozvod do měst a obcí – malé sloupy)
- 4) velmi vysoké napětí (vvn) – nad 52 kV (velké kovové sloupy – stožáry)

4.) Jaké znáš druhy elektráren?

Rozdělení:

- vodní elektrárna
- tepelná elektrárna
- jaderná elektrárna
- větrné a solární elektrárny

5.) Jakým způsobem pracuje vodní elektrárna?

vodní elektrárna (mění tlakovou energii vody na mechanickou ve vodní turbíně, která roztočí generátor. V generátoru se mechanická energie mění na elektrickou. Dnes jsou taky přečerpávací elektrárny.)

6.) Kde se používají stroje na stejnosměrný proud?

Používají se jako pohon u těžkých strojů, elektrických lokomotiv, trolejbusů atd. Jako dynamo se používají pro dobíjení akumulátorů pro naftové a benzínové motory, pro startování motorů. Ve stavebnictví se používají i pro aku vrtačky, rozbrušovačky, pily, atd.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.

7.) Kde se používají stroje na střídavý proud?

Používají se u většiny stavebních strojů.

- 1) jednofázové - 230 V (osvětlení, ruční elektrické nářadí, čerpadla, rozbrušovačky, kladiva)
- 2) třífázové - 400 V (motory pro jeřáby, výtahy, soustruhy, pily, ohýbačky ocele)

8.) Jakým způsobem musí být proveden rozvod elektrické energie na staveništi?

Velká stavenišť se připojují na celostátní distribuční elektrovodní soustavu vysokého napětí, menší na místní třífázovou soustavu. Není-li možné připojení na distribuční síť, používáme k výrobě elektrické energie dieselelektrické agregáty.

9.) Jaké jsou bezpečnostní předpisy elektrických zařízení?

- 1) Přívodní vedení k hlavnímu elektroměru se musí provést jako definitivní (konečné).
- 2) Elektroměr musí být vybaven jističem, který vypíná veškeré okruhy a musí být chráněn před povětrnostními vlivy a proti poškození.
- 3) Sloupy pro venkovní elektrické vedení mají být normalizované, dřevěné impregnované sloupy mají mít betonové patky.
- 4) Venkovní vedení nízkého napětí z neizolovaných vodičů musí být nad volným prostranstvím ve výšce nejméně 5 m, v místech provozu nejméně 6 m.
- 5) Vedení nízkého napětí na stavbách musí být umístěno tak, aby nehrozilo nebezpečí dotyku osob pracujících na lešení, a vyloučila se možnost dotyku stavebních strojů.
- 6) Zařízení nízkého a vysokého napětí nesmí být přístupné veřejnosti.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.

Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005, ISBN: 80-7320-079-1